

Tisková zpráva **ORBIS CIRKUS**

Příběh českého cirkusu / K českému novému cirkusu

Nakladatelství Akademie múzických umění v Praze ve spolupráci s Institutem nového cirkusu – Cirkoskopem a Národním muzeem vydávají ojedinělou publikaci **ORBIS CIRKUS autorů Ondřeje Cihláře a Hanuše Jordana.**

Novodobá obliba cirkusových dovedností a nadšený zájem diváků i divadelních tvůrců o syntézu klasického divadla s artistickými, žongléřskými a klaunskými výstupy daly vzniknout současnému žánru, nový cirkus, který se osobitým způsobem vyvíjí také u nás a žádá si i historicko-teoretickou reflexi. Kniha **ORBIS CIRKUS** je jednou z prvních odpovědí na tento požadavek.

Tvoří ji dvě části – v první, nazvané **Příběh českého cirkusu**, podává Hanuš Jordan, historik a kurátor cirkusové sbírky divadelního oddělení Národního muzea, poutavý přehled historického vývoje českého tradičního cirkusu od jeho počátků do současnosti. Sleduje vznik prvních českých cirkusů, tradici kočovných cirkusových společností a jejich první výpravy do zahraničí. Věnuje se i uvádění cirkusových čísel v rámci divadelních programů pražských letních scén. Zabývá se historií tradičních českých rodinných cirkusů a na příkladu rozvětvené dynastie Kludských a Berousků pozoruje počátky, rozmach i složité peripetie cirkusového života na českém území za posledních 150 let. Text dokreslují dobové fotografie a čtenář tak získá ucelený a barvitý obraz historie cirkusového umění u nás.

Ve druhé části, **K českému novému cirkusu**, sleduje Ondřej Cihlář, divadelní dramaturg, režisér, protagonista populárního divadla VOSTO5 a pedagog pražské HAMU, genezi vztahu cirkusu a divadla od počátků novodobého cirkusového umění až po současnost. Zabývá se nejdůležitějšími fázemi a podobami prolínání českého divadla s cirkusem. Motivací této části je snaha představit divadelní inscenace a širší tendence českého divadla, v rámci nichž docházelo k prolínání s cirkusovými disciplínami. Rozkrývá fascinaci evropských avantgard žánry periferní lidové zábavy, jakými byly kabaret, varieté, music-hall či právě cirkus. Věnuje se také ryze současným tendencím na poli českého nového cirkusu ovlivněného evropskou, zejména francouzskou inspirací. Širší prostor je věnován činnosti nejvýraznějších současných souborů originálně rozvíjejících český nový cirkus: Cirk La Putyka v čele s principálem Rostislavem Novákem ml., Divadlo Bratří Formanů

a bra(Tři) v tricku, a jejich inscenacím. Čtenář získá také přehled o nejdůležitějších českých festivalech, tréninkových a studijních centrech. Dozví se, že i v českých zemích jsou cirkusová umění využívána jak pro umělecká sdělení a tvorbu inscenací nového cirkusu, tak v souladu s širším trendem také pro terapeutické účely (tzv. social cirkus), i jako volnočasová aktivita stále širší veřejnosti. Do okamžiku vydání knihy *Orbis cirkus* existovala v České republice pouze jedna kniha věnující se cirkusu, a to přehledová publikace *Nový cirkus* autora Ondřeje Cihláře, zaměřující se na evropský kontext.

V českém prostředí zatím neexistuje publikace, která by se fenoménem cirkusu komplexně zabývala a novému cirkusu se navzdory značné popularitě v současnosti nedostává dostatek hlubší reflexe. Kniha Ondřeje Cihláře a Hanuše Jordana *Orbis cirkus* tuto mezeru zaplňuje a svým výjimečným grafickým provedením a množstvím fotografií je navíc jedinečným artefaktem.

„Důležitou část portfolia Nakladatelství AMU tvoří knihy, které se stávají referenčními ve svých oborech, a kniha o cirkusu je jednou z nich: Ondřej Cihlář přináší originální koncepci historických podob prolínání cirkusu a divadla a tendence českého nového cirkusu vkládá do poutavých souvislostí, Hanuš Jordan vychází z precizního a objeveného historického výzkumu českého tradičního cirkusu.“

ANDREA SLOVÁKOVÁ, ŘEDITELKA NAKLADATELSTVÍ AMU V PRAZE

„Na českém novém cirkusu je mimořádné, že do žánru silně ovlivněného francouzskou inspirací přimíchává i originální české esence, který jsou v českém divadle dlouhodobě patrné. Kromě artistiky, ve které se současné české soubory stále zdokonalují, jsou v jejich tvorbě rozvíjeny principy českých kočovných loutkářů, komediantů a divadelních klaunů avantgardy, či moderní pantomimy.“

ONDŘEJ CIHLÁŘ

„Český cirkus je součástí naší kulturní krajiny. Uplynulá dvě století patřila cirkusová šapitó ke koloritu českých měst a obcí. Cirkusové umění, stejně jako divadlo, prožívalo léta tučná a hubená. Tradiční cirkus s artisty, klauny a zvířaty z odchovů, se kterými se zachází podle přísných norem a jsou pod stálou veterinární kontrolou, je jedinou formou živého umění v České republice, která není subvencována, podporována ze státního ani z obecních rozpočtů, nezná daňové úlevy. Musí si na sebe sám vydělat. Tak si každoročně obhájuje svou existenci, je nedílnou součástí českého kulturního bohatství.“

HANUŠ JORDAN

Více informací o této publikaci i dalších edičních počinech Nakladatelství AMU (včetně e-shopu) najdete na adrese: www.namu.cz

Chcete-li knihu redakčně zpracovat, zažádejte si prosím o recenzní výtisk.

Mgr. Marcela Dohnalová / press@amu.cz

